

Lovforslag nr. L 203. Fremsat den 14. marts 1990 af Undervisnings- og forskningsministeren
(Ole Vig Jensen, fg.)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen

(Afbureaukratisering, deregulering m.v., herunder regler om frit skolevalg)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 438 af 20. juni 1989, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Folkeskolen kan endvidere tilbyde børn optagelse i en skolefritidsordning, hvis børnene er optaget i skolen eller har nået den alder, hvor de tidligst ville kunne optages i børnehaveklasse.«.

2. § 4, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Der gives supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, der har været uden undervisning i længere tid eller som har skiftet skole. Der kan gives supplerende undervisning til elever, som af anden grund har behov for midlertidig faglig støtte.«.

3. I § 4, indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Undervisnings- og forskningsministeren kan bestemme, at der skal tilbydes fremmedsprogede elever undervisning i deres modersmål. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om denne undervisning.«.

4. I § 6, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) edb.«, og efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan godkende, at andre emner indgår i den obligatoriske undervisning.«.

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

5. § 6, stk. 3, som bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, fastsætter regler om formålet med undervisningen efter stk. 1, nr. 1-7.«.

6. I § 7, stk. 3, § 14, stk. 2, og § 14, stk. 5, 3. pkt., ændres »§ 6, stk. 2,« til: »§ 6, stk. 3,«.

7. § 9, stk. 1, nr. 7, ophæves.

8. § 9, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte bestemmelse om, hvilke andre fag og emner end de i stk. 1 nævnte, kommunerne kan tilbyde eleverne på 8. - 10. klasse-trin.«.

9. I § 9 indsættes som nye stykker:

»Stk. 5. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, kan fastsætte regler om undervisning efter stk. 1-4.

Stk. 6. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, kan godkende, at der tilbydes eleverne undervisning i andre fag eller emner.«.

Stk. 5 bliver herefter stk. 7.

10. § 11, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Henvielse til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene.«.

11. § 14, stk. 1, affattes således:

F. t. l. vedr. folkeskolen

»Den ugentlige undervisningstid for eleverne er mindst:

- 1) 15 timer i børnehaveklasse og på 1. og 2. klassetrin.
- 2) 18 timer på 3. klassetrin.
- 3) 20 timer på 4. klassetrin.
- 4) 23 timer på 5. klassetrin.
- 5) 24 timer på 6., 7., 8. og 9. klassetrin.«

12. § 14, stk. 3, nr. 1, affattes således:

»1) i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin 5 timer,«.

13. § 14, stk. 5, 4. pkt., ophæves.

14. § 14, stk. 7, ophæves.

Stk. 8 bliver herefter stk. 7.

15. § 18 ophæves.

16. I § 19, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »specialundervisning«: »og anden specialpædagogisk bistand«, og **stk. 4** ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

17. I § 20 indsættes som **stk. 5** og **6.:**

»Stk. 5. Undervisning i henhold til § 7, stk. 1, § 8 og § 9 kan være fælles for elever fra flere skoler.

Stk. 6. Undervisning i henhold til § 7, stk. 1, og § 9 kan tilrettelægges i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det ugentlige timetal, der er fastsat i timeplanen, jf. § 39a og § 39e.«

18. § 22 affattes således:

»§ 22. Ændringer i kommunens skolestruktur som følge af skolenedlæggelse behandles efter bestemmelserne om procedure for vedtagelse af lokalplaner i henhold til lov om kommuneplanlægning.«

19. § 23, stk. 1, affattes således:

»Ved hver selvstændig skole ansættes en leder. Hver skole skal omfatte mindst 3 sammenhængende klassetrin. Børnehaveklasser betragtes herved som yngste klassetrin. Skoler for de 3 eller 4 yngste klassetrin kan henlægges under

en anden skoles ledelse, medmindre børnetallet overstiger 100.«

20. I § 25 indsættes efter **stk. 1,** som nyt stykke:

»Stk. 2. Hvis kommunen kan anvise stisystem eller cykelvej, kan kommunalbestyrelsen efter et samlet skøn over barnets alder og skolevejens længde mv. forhøje kilometergrænserne efter stk. 1, nr. 1, for eleverne på 4.-10. klassetrin.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

21. I § 25, stk. 4, der bliver **stk. 5,** ændres »stk. 1-3« til: »Stk. 1-4«.

22. § 25, stk. 6, der bliver **stk. 7,** affattes således:

»Stk. 7. Bestemmelserne i stk. 1 omfatter ikke elever, som undervises i en anden skole end distriktsskolen.«

23. § 27, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der kan ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag.«

24. I § 29 ændres »særlig uddannelse« til: »særlige kvalifikationer«.

25. I § 33, stk. 2, indsættes efter **2. pkt.:**

»Tilsvarende gælder endvidere børn, der modtager undervisning i en døgninstitution under bistandsloven.«

26. § 36 affattes således:

»§ 36. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jf. § 46, indskrives i en skole fra begyndelsen af det kalenderår, hvor det fylder 5 år.

Stk. 2. Forældrene har krav på, at deres barn optages i skolen i det distrikt, hvor barnet bor eller opholder sig, jf. stk. 3. Forældrene har endvidere krav på, at barnet optages i en skole uden for distriktet, hvis den pågældende skole erklærer sig villig til at optage barnet, og hvis det kan ske inden for de overordnede økonomiske retningslinier, der er lagt af kommunalbestyrelsen. Det samme gælder, hvis forældrene fremsætter ønske om skoleskift under skoleforløbet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastlægger kommunens opdeling i skoledistrikter og kan træffe beslutning om, hvor mange klasser, der kan oprettes ved de enkelte skoler. Kommunal-

bestyrelsen beslutter, om forældrene frit skal kunne vælge mellem kommunens skoler eller om skoledistriktsinddelingen skal være grundlaget for fordelingen af børnene. Kommunalbestyrelsen fastlægger eventuelle andre nærmere retningslinier for fordeling af børnene.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen har besluttet, at forældrene frit skal kunne vælge mellem kommunens skoler, og det ikke er muligt at opfylde alle ønsker om optagelse på en bestemt skole, skal nærmestboende børn optages først.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodning om optagelse skal indgives inden en vis frist.«.

27. I § 37, *stk. 1*, udgår: », jf. § 34, *stk. 2*«.

28. § 39c, *stk. 3, 3. pkt.* affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, om eleverne skal have stemmeret, herunder om stemmeretten skal begrænses til særlige sager.«.

29. I § 39c indsættes som *stk. 7*.

Stk. 7. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.«.

30. Efter § 39i i kapitel 5b indsættes:

»§ 39j. Bestemmelserne i §§ 39 f og 39 g finder tilsvarende anvendelse ved de amtskommunale folkeskoler.«.

31. I § 42 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Betaling efter *stk. 2* kan inddrives efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter.«.

32. § 46a affattes således:

»§ 46a. Undervisnings- og forskningsministeren kan fravige lovens bestemmelser, bortset fra bestemmelserne i kapitel 1 og kapitel 4, i det omfang, det anses for påkrævet for at fremme forsøgsvirksomhed eller pædagogisk udviklingsarbejde eller for at bevare små skoler.«.

33. § 47 ophæves.

34. § 47a ophæves.

35. § 48a ophæves.

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. august 1990, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 13.

Stk. 3. Godkendte frikommuneregulativer, som fraviger de bestemmelser, der er ændret ved denne lov, bevarer deres gyldighed.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I det lovforslag om ændring af folkeskolelovens bestemmelser vedrørende klassestørrelser, skolenedlæggelser og samlæsning m.v., som blev vedtaget den 16. december 1988, blev der forudsat en række yderligere ændringer af folkeskoleloven. En del af de forudsatte ændringer blev gennemført i maj 1989 med lovændringen om folkeskolens styrelse (oprettelse af skolebestyrelser m.v.). En anden del fremsættes med dette lovforslag, der i det væsentlige udmønter de resterende forslag fra betænkning nr. 1143/88 om kommunalt udgiftspres og styringsmuligheder (Lotz II betænkningen). Lovforslaget indeholder herudover en række forslag til yderligere afbureaukratisering og deregulering af folkeskolen, som ikke har direkte forbindelse til Lotz II betænkningen.

Det foreliggende lovforslag i forbindelse med de allerede vedtagne ændringer af folkeskoleloven udgør således en samlet indsats i regeringens bestræbelser på at muliggøre tilpasninger i kommunerne, der kan imødekomme de stigende krav til en effektiv ressourceudnyttelse og til at kunne indrette sig i overensstemmelse med lokale ønsker og behov.

Det skal fremhæves, at de frikommuneforsøg, der vedrører de bestemmelser, der berøres af det foreliggende forslag, bevarer deres gyldighed. Bestemmelserne vil i deres ændrede udformning blive foreslået medtaget i det kommende forslag til ændring af frikommuneloven.

Lovforslaget har i lighed med de øvrige lovændringer været forhandlet i en række møder med Kommunernes Landsforening, Danmarks Lærerforening og Skole og Samfund. Herudover har forslaget været forelagt bl.a. Amtsrådsforeningen, Frederiksberg og Københavns kommuner, elevorganisationerne, De Samvirkende Invalideorganisationer og Det centrale Handicapråd, Socialministeriet og Skatteministeriet. Forslaget har endvidere været sendt til bl.a. Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund.

1. Afbureaukratisering og deregulering

En række af de bestemmelser, der bemyndiger mi-

nisteren til at udstede nærmere regler på et bestemt område foreslås ophævet.

Det gælder bestemmelsen om, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om ind- og udskrivning af undervisningspligtige børn samt bestemmelsen om, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om supplerende undervisning til elever, der har skiftet skole eller som har været uden undervisning i længere tid. Det samme gælder bestemmelsen om, at ministeren kan fastsætte regler om spisepauser og frikvarterer, men på dette område foreslås det, at det overlades til undervisnings- og forskningsministeren at fastsætte en særlig ophævelsesdato. Dette skyldes, at der her er tale om en bestemmelse med implikationer for lærernes tjenestetid.

Skolefritidsordninger

Det foreslås endvidere at ophæve den adgang, ministeren har til at udstede nærmere regler om skolefritidsordninger. I denne forbindelse henvises til den landsdækkende undersøgelse om skolefritidsordninger, som Undervisnings- og Forskningsministeriet har gennemført i 1989 og som viser, at der ikke er behov for regeludstedelse på dette område. Det foreslås derfor også at ophæve den særlige revisionsbestemmelse, hvorefter undervisnings- og forskningsministeren i folketingsåret 1989/90 skal fremsætte forslag til en revision af lovens regler om skolefritidsordninger. Det bemærkes, at undervisnings- og forskningsministeren, såfremt der skulle opstå behov for det, fortsat vil kunne udstede vejledninger og henstillinger på området.

Valgfag og obligatoriske emner

En del af de eksisterende begrænsninger i kommunernes muligheder for at tilbyde valgfag foreslås ophævet. Det gælder betingelsen om, at de valgfag, der kan tilbydes ud over de i loven nævnte, skal være af praktisk eller kunstnerisk art. Samtidig foreslås proceduren for godkendelse af valgfag ændret, således at kommunerne ikke skal søge ministeriets godkendelse til oprettelse af ethvert valgfag, som ikke er nævnt i loven. Det foreslås i stedet, at kommunerne bemyndi-

ges til at godkende en række af ministeren nærmere angivne valgfag, men at valgfag herudover fortsat skal godkendes af ministeren.

I samme forbindelse foreslås lempelser i kommunernes adgang til at vedtage bestemmelser om obligatorisk undervisning i andre emner end dem, der udtrykkeligt nævnes i loven.

2. Edb

I henhold til folkeskolelovens § 48a ophører bestemmelsen i § 9, nr. 7, hvorefter datalære kan tilbydes som valgfag, med udgangen af juli måned 1990. Med henblik på at integrere edb i den daglige undervisning foreslås det, at edb indgår i den obligatoriske undervisning som et emne på lige fod med de øvrige obligatoriske emner. De foreslåede ophævelser af begrænsningerne vedrørende oprettelse af valgfag indebærer, at edb også vil kunne tilbydes som valgfag til elever, der ønsker yderligere fordybelse i den ny teknologi.

3. Ekstraundervisning

Det foreslås, at der skabes hjemmel for kommunerne til at give eleverne ekstraundervisning i enkelte fag. Samtidig foreslås lovens bestemmelser om elevernes maksimale ugentlige timetal ophævet, hvorved der gives kommuner og skoler adgang til en mere fleksibel undervisningstilrettelæggelse.

4. Lærerkvalifikationer

Den nuværende bestemmelse i folkeskoleloven, hvorefter der kan ansættes faglærere med særlig uddannelse, såfremt de tjenestemandsansatte lærere eller timelærere ikke kan påtage sig undervisning i alle skolens fag, foreslås ændret, således at kommunen, uden at der foreligger særlige betingelser, kan ansætte personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag. Ansættelsen kan være tidsbegrænset eller varig svarende til de hidtil anvendte ansættelsesformer som faglærer eller timelærer. Udover den forbedring af ansættelsesvilkårene, som ligger i adgangen til varig ansættelse betyder forslaget, at personer, der har kvalificeret sig på anden måde end gennem formel uddannelse, nu kan ansættes til at undervise såvel i fag som formning, hjemkundskab, håndarbejde, svømning og musik som i mere boglige fag, som f.eks. fysik. En generel undervisningskompetence forudsætter dog fortsat en folkeskolelæreruddannelse. Som en logisk konsekvens af forslaget om ansættelse af personer med særlige kvalifikationer til at varetage undervisning, foreslås også bestemmelsen om ansættelse af personale til undervisning i fritiden eller til varetagelse af andre pædagogiske opgaver end

undervisning ændret, således at der også til disse opgaver kan ansættes personer med særlige kvalifikationer men uden en formel uddannelse.

5. Frit skolevalg

I overensstemmelse med Lotz II betænkningen foreslås det, at der gives de kommuner, der ønsker det, mulighed for at indføre et egentligt frit skolevalg. Forslaget om frit skolevalg indebærer dog ikke en opgivelse af forældrenes hidtidige beskyttelse mod, at deres barn placeres på en skole, der ligger langt fra bopælen. Det er heller ikke tanken med forslaget at svække skolen som lokalt kulturcenter. Forældre vil efter forslaget fortsat have krav på, at deres barn kommer i den lokale skole. Samtidig foreslås det imidlertid også at give forældrene krav på at få deres barn optaget på den skole i kommunen, de måtte ønske, forudsat at den pågældende skole erklærer sig villig til at optage barnet og forudsat, at det kan ske uden merudgifter for kommunen.

6. Forslag til øvrige ændringer

Forslaget indeholder i øvrigt ændringer af overvejende ajourførende karakter, som uddybes under de specielle bemærkninger. Det skal dog fremhæves, at der bl.a. på baggrund af en opfordring fra Kommunernes Landsforening stilles forslag om, at kommunen - i lighed med hvad der gælder på f.eks. daginstitutionsområdet - får adgang til lønindeholdelse i forbindelse med børns benyttelse af skolefritidsordninger.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Et væsentligt formål med lovforslaget er som nævnt at fortsætte den afbureaukratisering og deregulering af folkeskolen, som muliggør, at der i kommunerne kan ske en effektiv ressourceudnyttelse, og at kommunerne kan indrette sig i overensstemmelse med lokale ønsker og behov. Denne del af lovforslaget medfører ikke i sig selv, at der skal ske ændring i de generelle tilskud til kommunerne.

Ved lovforslaget indføres edb som obligatorisk emne i folkeskolen på linje med færdslære, uddannelses- og erhvervsvejledning m.fl.

Forslaget betyder, at elever, der påbegynder skolegangen i sommeren 1990 eller senere, vil modtage edb som emneundervisning eller tematisk undervisning i et eller flere fag, på et eller flere klassetrin, hvor det passer på den enkelte skole.

Undervisnings- og Forskningsministeriet anser 4 arbejdspladser. pr. skole for at være tilstrækkeligt til

at sikre, at undervisningen i § 6-emnet kan gennemføres. Det nødvendige niveau forudsættes opnået ved, at kommunerne fortsætter med edb-anskaffelser til skolerne i det hidtidige omfang og tilgodeser efteruddannelsesbehovet inden for de eksisterende bevilningsrammer. Kommunernes Landsforening og Undervisnings- og Forskningsministeriet er derfor enige om, at forslaget ikke medfører øgede udgifter for kommunerne.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til nr. 1

ad § 3, stk. 4,

Forslaget indebærer, at børn der endnu ikke er optaget i skolen, men som har nået den minimumsalder på 4 år og 10 måneder, der gælder for optagelse i børnehaveklasse, jf. § 37, stk. 2, vil kunne optages i en skolefritidsordning.

I modsætning til optagelsen i børnehaveklasse, som normalt foregår ved skoleårets start, og hvor aldersgrænsen derfor er knyttet til den 1. august, vil optagelse i skolefritidsordningen kunne foregå på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af året. Det er derfor uden betydning på hvilket tidspunkt af året, barnet opfylder aldersbetingelsen.

Det må forventes, at forslaget især vil få betydning for de børn, der ikke optages i børnehaveklasse eller ikke ønskes optaget. For disse børn kan optagelse i en skolefritidsordning være en hensigtsmæssig overgang til den egentlige skolestart.

Det foreslås endvidere, at undervisnings- og forskningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler for skolefritidsordninger ophæves som led i regeringens afbureaukratiseringsbestræbelser. Dette hindrer ikke, at undervisnings- og forskningsministeren kan udsende vejledende retningslinier om ordningen, såfremt der skulle opstå behov for det.

Til nr. 2

ad § 4, stk. 6,

Med forslaget gøres det til en pligt for kommunerne at give supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, der har været uden undervisning gennem længere tid eller til elever, som har skiftet skole. Denne ændring er imidlertid af teknisk karakter og indebærer ikke nogen realitetsændring for kommunerne. Ændringen er alene nødvendiggjort af den samtidige ophævelse af ministerens adgang til at udstede nærmere regler om denne undervisning, jf. bekendtgørelse nr. 178 af 5. marts 1976 (som ændret ved bekendtgørelse nr. 487 af 14. oktober 1983), idet bekendtgørelsen gør den omhandlede undervisning til en pligtsmæssig foranstaltning for kommunerne.

Det foreslås samtidig, at kommunerne får mulighed for at tilbyde supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, der har behov herfor. Der tænkes med dette forslag på muligheden for at kunne tilbyde lektiehjælp, ekstratimer i enkelte fag eller lignende, således at eleverne får større udbytte af undervisningen. Forslaget medfører ingen ændring i den eksisterende adgang til at give ekstra undervisning som en del af specialundervisningen.

Til nr. 3

ad § 4, stk. 7,

Ændringen er alene af redaktionel karakter jf. nr. 2.

Til nr. 4 og 7

ad § 6, stk. 1, og § 9, stk. 1, nr. 7,

Datalære som valgfag ophører pr. 31. juli 1990, jf. § 48a. Ophævelsen skal ses i lyset af dels forslaget om, at edb skal indgå som emne i den obligatoriske undervisning, dels kommunernes mulighed for - i medfør af det under nr. 8 nævnte forslag - selv at oprette edb som valgfag. Til støtte for indførelsen af edb som § 6-emne udarbejder ministeriet vejledende læseplan og undervisningsvejledning. Den enkelte kommune afgør selv, i hvilke fag edb skal indgå som obligatorisk emne.

ad § 6, stk. 2,

Kompetencen til at godkende, at andre emner end de i stk. 1 nævnte indgår i den obligatoriske undervisning, foreslås overført til kommunalbestyrelsen. Det forudsættes, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med godkendelsen sikrer sig, at der foreligger formålsbeskrivelse og læseplan for de pågældende emner.

Til nr. 5

ad § 6, stk. 3,

Ændringen er redaktionel, jf. lovforslagets nr. 4.

Til nr. 6

ad § 7 stk. 3, § 14, stk. 2, og § 14, stk. 5, 3. pkt.

Ændringen er redaktionel, jf. lovforslagets nr. 4.

Til nr. 8 og 9

ad § 9, stk. 4-6,

Efter forslaget vil undervisnings- og forskningsministeren kunne fastsætte bestemmelse om, at også andre fag og emner vil kunne tilbydes eleverne som valgfag uden forudgående ansøgning og godkendelse i ministeriet. Der vil blive udarbejdet en oversigt

over, hvilke fag og emner der på denne måde vil kunne tilbydes eleverne, herunder f.eks. edb og spansk. Endvidere ophæves betingelsen om, at valgfag, udover de i lovens stk. 1 nævnte, skal være praktisk eller kunstnerisk betonedede.

Det forudsættes ved forslaget, at kommunalbestyrelsen sikrer sig, at der for de fag og emner, der tilbydes eleverne ud over de i loven nævnte, udarbejdes formålsbeskrivelse og læseplan.

Til nr. 10

ad § 11, stk. 2,

Det foreslås, at begrebet skolepsykologisk undersøgelse erstattes af pædagogisk-psykologisk rådgivning. Forslaget skal ses i sammenhæng med en kommende bekendtgørelse om specialundervisning. Skolepsykologen vil fortsat være med i proceduren om henvisning til specialundervisning, ligesom skolepsykologen fortsat selv afgør, hvilket grundlag der skal foreligge til brug for rådgivningen. Bestemmelserne i bekendtgørelsen indebærer bl.a., at der skal lægges øget vægt på forældreindflydelsen. I den forbindelse skal det fremhæves, at bestemmelsen om at henvisning til specialundervisning sker efter samråd med eleven og forældrene, fremtidig skal forstås således, at henvisning imod forældrenes ønske kun kan ske i tilfælde, hvor barnets udvikling må anses for direkte truet.

Til nr. 11

ad § 14, stk. 1,

Forslaget om at ophæve maksimumtimetallene for de enkelte klassetrin sker på grundlag af forslag fra Lotz II-udvalget. Formålet med forslaget er bl.a. at kunne tilbyde flere timer som alternativ til lave klassekvotienter.

Til nr. 12

ad § 14, stk. 3,

Det foreslås, at den særlige bestemmelse i § 14, stk. 7, om børnehaveklassens daglige mødetid ophæves som led i regelsaneringen, og at bestemmelsen om den daglige undervisningstid på 1.-3. klassetrin udvides til også at omfatte børnehaveklassen.

Forslaget indebærer, at børnehaveklassens maksimale daglige undervisningstid udvides til 5 timer.

Der tilsigtes ikke med forslaget nogen ændring af undervisningsbegrebet i børnehaveklassen.

Til nr. 13

ad § 14, stk. 5, 4. pkt.

Ministerens kompetence til at fastsætte regler om frikvarterer og spisepauser foreslås ophævet som led

i decentraliseringsbestræbelserne. Det foreslås endvidere, at undervisnings- og forskningsministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for ophævelsen, jf. forslaget § 2, stk. 2. Det forudsættes samtidig, at ophævelsen ikke finder sted, før der er optaget forhandling mellem Undervisnings- og Forskningsministeriet, Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation, med henblik på afdækning af evt. følgevirkning for lærerpersonalet.

Til nr. 14

ad § 14, stk. 7,

Der henvises til bemærkningerne til nr. 12.

Til nr. 15

ad § 18

Der henvises til bemærkningerne til nr. 32.

Til nr. 16

ad § 19

Forslaget om at lade kommunens forpligtelse omfatte også anden specialpædagogisk bistand end specialundervisning skyldes ønsket om at sikre, at der i lovgivningen er hjemmel til at yde specialpædagogisk bistand også under andre former end undervisning. Der er med forslaget ikke tilsigtet en udvidelse af kommunens forpligtelse.

Bestemmelsen om udarbejdelse af retningslinier for udbygningsplaner foreslås ophævet som overflødig, da der ikke længere er bestemmelser om udbygningsplaner.

Til nr. 17

ad § 20

Stk. 5 og 6 er en indholdsmæssig uændret videreførelse af § 22, stk. 2 og 3, jf. bemærkningerne til nr. 18.

Til nr. 18

ad § 22

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af den hidtil gældende § 22, stk. 5. Stk. 2 og 3 foreslås overført til § 20, stk. 5 og 6, jf. nr. 17, mens stk. 1 og 4 foreslås ophævet som følge af forslaget om at indføre regler om frit skolevalg, jf. bemærkningerne til nr. 26.

Til nr. 19

ad § 23, stk. 1,

Forslaget om, at der ved hver selvstændig skole skal ansættes en leder, skyldes et ønske om at skabe parallellitet til § 39c, om at der til hver selvstændig skole hører en skolebestyrelse. En selvstændig skole kan herefter beskrives som en skole med mindst tre

sammenhængende klassetrin, jf. § 23, og med egen leder og egen skolebestyrelse.

For så vidt angår forslaget om ophævelse af kravet om samme skoledistrikt for de sammenhængende klassetrin, henvises til bemærkningerne under nr. 26 om ændring af reglerne om skoledistrikter. Det skal endvidere bemærkes, at princippet i § 23, stk. 4, om den udelte skole ikke er til hinder for, at piger og drenge undervises hver for sig som led i pædagogisk forsøgs- og udviklingsarbejde.

Til nr. 20 og 21

ad § 25

Med bestemmelsen i stk. 2 bliver det muligt for kommunen, når den kan anvise stisystem eller cykelvej for eleverne på 4.-10. klassetrin, at forhøje de i stk. 1 anførte kilometergrænser for børn fra disse klassetrin. Forhøjelsen af kilometergrænserne skal i hvert enkelt tilfælde ske på grundlag af konkrete rimelighedsbetragtninger. Det er selvfølgelig ikke meningen, at børnene, med hjemmel i denne bestemmelse, skal kunne pålægges at cykle væsentligt længere end de i stk. 1, nævnte strækninger til og fra skole. Der må i hvert enkelt tilfælde tages hensyn til cykelvejens/stiens beskaffenhed og barnets alder og forudsætninger i øvrigt for at klare cykelturen.

Det er en forudsætning for en fravigelse af bestemmelsen i stk. 1, at det er muligt at cykle den anviste skolevej hele året.

Til nr. 22

ad § 25, stk. 7,

Forslaget indebærer ingen realitetsændring.

Til nr. 23

ad § 27, stk. 2,

Forslaget indebærer en udvidelse af kommunernes mulighed for at ansætte personer, der - uden at være læreruddannede - har erhvervet sig særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag inden for folkeskolens fagkreds. Forslaget betyder endvidere, at kommunerne kan vælge mellem at ansætte de pågældende tidsbegrænset eller varigt svarende til de hidtidige ansættelsesformer som enten faglærer eller timelærer. Hvis kommunen vælger at ansætte de pågældende varigt, er det dog en forudsætning, at de særlige kvalifikationer også omfatter undervisningserfaring eller anden særlig pædagogisk baggrund.

Til nr. 24

ad § 29,

Forslaget giver, ligesom forslaget under nr. 23, kommunerne mulighed for at ansætte personer med

særlige kvalifikationer til at varetage undervisningen i fritiden, også selv om disse kvalifikationer ikke er tilvejebragt ved en formaliseret uddannelse.

Til nr. 25

ad § 33, stk. 2, 2. pkt.

Med forslaget lovfæstes det, at børn, der modtager undervisning i en social døgninstitution, er omfattet af undervisningspligten. Dette indebærer, at de har krav på en undervisning, der står mål med den undervisning, der tilbydes i folkeskolen.

Til nr. 26

ad § 36

I overensstemmelse med Lotz II-udvalgets forslag er reglerne om skoledistrikter ændret. Kommunerne skal fortsat fastlægge opdelingen i skoledistrikter, men disse skal ikke længere nødvendigvis danne grundlag for fordeling af børnene mellem kommunens skoler. Den enkelte kommune vil således kunne vælge et helt frit skolevalg for forældrene eller en skoledistriktsordning svarende til en af de hidtidige ordninger, dvs. enten den helt traditionelle ordning eller ordningen med friere skolevalg og fælles skoledistrikter, som blev en mulighed i 1986. Den foreslåede § 36, stk. 1, er en videreførelse af den hidtidige bestemmelse om, at forældrene har ret til at få barnet indskrevet i en skole fra begyndelsen af det kalenderår, hvor barnet fylder 5 år. Indskrivningen indebærer, at forældrene bliver stemmeberettigede og valgbare til skolebestyrelsesvalget. Det er imidlertid en forudsætning, således som det også fremgår af reglerne om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelserne, at barnet er endelig placeret ved en bestemt skole.

I stk. 2 fastslås det, at forældrene altid har krav på at få barnet optaget i distriktsskolen, uanset om der i kommunen er frit skolevalg eller ej.

Som en nyskabelse har forældrene også krav på, at deres barn optages i en anden skole end distriktsskolen, hvis den pågældende skole erklærer sig villig til at optage barnet. Dette forældrekrav gælder også i skoleforløbet. Den modtagende skole må naturligvis ikke anlægge ulovlige kriterier for optagelsen, som f.eks. barnets køn, evner, nationalitet, tro eller hudfarve. Kravet om, at et barn skal kunne optages på en anden skole end distriktsskolen, begrænses alene af, at en imødekommelse af kravet ikke skal kunne medføre merudgifter for kommunens skolevæsen som helhed imod kommunalbestyrelsens ønske.

Hvis forældrene har valgt en anden skole end distriktsskolen, kan der ikke senere fremsættes krav om optagelse på distriktsskolen. Overflytning til distriktsskolen må behandles efter reglerne om skoleskift.

Stk. 3 indebærer endvidere, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinier for fordelingen af børnene. Det forudsættes, at den såkaldte søskenderegulering administreres uændret. Såvel skoledistriktopdelingen som de vedtagne retningslinier for fordelingen af børnene på kommunens skoler skal fremgå af bilaget til vedtægten for styrelsen af kommunens skolevæsen.

I stk. 4, der vedrører fordeling og optagelse under et frit skolevalg, fastslås et princip om, at nærmestboende børn skal optages først, hvis ikke alle ønsker af kapacitetsmæssige årsager kan imødekommes.

I tilfælde, hvor en elev ønskes optaget i en skole i en anden kommune, beror det på den modtagende kommune, om barnet kan optages. Regeringen forventer, at kommunerne udviser den størst mulige fleksibilitet i sådanne tilfælde, således at borgerne »mærker« kommunegrænserne mindst muligt. I forventning herom er der i denne omgang ikke stillet forslag om særlige regler.

Til nr. 27

ad § 37, stk. 1,

Forslaget tilsigter ingen ændring i retstilstanden, men er alene udtryk for en modernisering af lovteksten, idet henvisningsbestemmelsen må anses for overflødig.

Til nr. 28

ad § 39c, stk. 3, 3. pkt.

Adgangen til at begrænse elevernes stemmeret i skolebestyrelsen til særlige sager fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 215 om ændring af folkeskoleloven (forenkling af styrelsesregler m.v.) For at undgå enhver usikkerhed om retsgrundlaget for en sådan begrænsning foreslås det at medtage en egentlig hjemmel hertil i selve loven.

Til nr. 29

ad § 39c

Lovforslag L 215 indeholder bemærkning om, at eleverne ikke må deltage i drøftelser vedrørende enkeltpersoner. Også på dette punkt foreslås det at optage begrænsningen af elevernes deltagelse i selve lovteksten, således som det var tilfældet i den nu for folkeskolens vedkommende ophævede skolestyrelseslov.

Til nr. 30

ad § 39j

Således som folkeskolelovens regler om styrelsen af det amtskommunale folkeskolevæsen er udformet, er der alene hjemmel for undervisnings- og forsk-

ningsministeren til at udstede regler om skolebestyrelser ved amtskommunale folkeskoler, jf. bekendtgørelse nr. 730 af 24. november 1989 med tilhørende vejledning af samme dato. Med forslaget etableres det nødvendige lovgrundlag for en overførsel til de amtskommunale folkeskoler også af bestemmelserne i § 39f og § 39g om henholdsvis skolens leder og rådgivende organer, jf. pkt. 3 i vejledningen af 24. november 1989.

Til nr. 31

ad § 42

Forslaget om lønindeholdelse ved manglende indbetaling i forbindelse med børns benyttelse af skolefritidsordning er en nyskabelse. Forslaget giver hermed overensstemmelse med de gældende regler på det sociale område, jf. bistandslovens § 7, stk. 2.

Dette indebærer, at de gældende regler inden for skattelovgivningen (kildeskatteloven) for, hvordan meddelelse om lønindeholdelsen skal gives, og hvordan indbetaling skal foregå, også følges i forbindelse med inddrivelse af betaling for benyttelse af skolefritidsordningen. Henvisningen til skattelovgivningen indebærer også, at de pågældende forældre har underretningspligt, for så vidt angår arbejdsmæssige og økonomiske forhold af betydning for indeholdelsen. Eventuelle klager i forbindelse med lønindeholdelse følger folkeskolelovens bestemmelser herom, jf. § 43a.

Til nr. 32

ad § 46a

Bestemmelsen i § 46a om forsøg på ledelsesområdet og bestemmelsen i § 18 om forsøg på det pædagogiske område bliver herefter erstattet af en samlet forsøgsbestemmelse, som samtidig er udvidet til at omfatte alle lovens kapitler bortset fra kapitel 1 om folkeskolens begreb og formål og kapitel 4 om lærerne.

Til nr. 33

ad § 47

Som led i afbureaukratiseringen foreslås bestemmelsen ophævet.

Til nr. 34

ad § 47a

Det foreslås at ophæve den forpligtelse til at fremsætte forslag om revision af reglerne om skolefritidsordning, som Folketinget har pålagt undervisnings- og forskningsministeren. Dette skyldes, at ministeriets landsdækkende undersøgelse af skolefritidsordningerne i 1989 har vist, at der ikke er noget behov for en revision. Forslaget indebærer, at lovens

regler om skolefritidsordninger nu gøres permanente.

Til nr. 35

ad § 48a

Der henvises til nr. 7.

Til § 2

Loven træder i kraft den 1. august 1990. Da ophævelse af bemyndigelsesbestemmelsen vedrørende fri-

kvarter og spisepauser skal forhandles med Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation, er det overladt til undervisnings- og forskningsministeren at fastsætte det nærmere tidspunkt for ophævelsen.

Med stk. 3 gives der hjemmel til, at frikommuneforsøg, der fraviger de bestemmelser, der ændres ved denne lov, bevarer deres gyldighed.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. § 3, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Folkeskolen kan endvidere tilbyde børn optagelse i en skolefritidsordning, hvis børnene er optaget i skolen eller har nået den alder, hvor de tidligst ville kunne optages i børnehaveklasse.«.

§ 3. Stk. 4. Folkeskolen kan endvidere tilbyde børnene mulighed for leg og beskæftigelse uden for skoletiden. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler herom.

2. § 4, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Der gives supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, der har været uden undervisning i længere tid eller som har skiftet skole. Der kan gives supplerende undervisning til elever, som af anden grund har behov for midlertidig faglig støtte.«.

3. I § 4 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Undervisnings- og forskningsministeren kan bestemme, at der skal tilbydes fremmedsprogede elever undervisning i deres modersmål. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om denne undervisning.«.

§ 4. Stk. 6. Til elever, der har været uden undervisning gennem længere tid, eller som har skiftet skole, kan der gives supplerende undervisning eller anden faglig støtte. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter regler herom og kan endvidere bestemme, at der skal tilbydes fremmedsprogede elever undervisning i deres modersmål.

4. I § 6, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) edb.«, og efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan godkende, at andre emner indgår i den obligatoriske undervisning.«.

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

5. § 6, stk. 3, som bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, fastsætter regler om formålet med undervisningen efter stk. 1, nr. 1-7.«.

§ 6. I undervisningen i grundskolen indgår:

- 1) færdselslære,
- 2) seksualoplysning,
- 3) norsk og svensk,
- 4) fremmede religioner og andre livsanskuelser,
- 5) uddannelses- og erhvervsorientering,
- 6) sundhedslære og oplysning om udbredte nydelses- og rusmidler.

Stk. 2. På hvert klassetrin skal der afsættes en fast ugentlig time til varetagelse af klasse-lærerens særlige opgaver i samvær med klassen.

Stk. 3. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, fastsætter regler om undervisning efter stk. 1 og kan godkende, at andre emner indgår i den obligatoriske undervisning.

6. I § 7, stk. 3, § 14, stk. 2, og § 14, stk. 5, 3. pkt. ændres »§ 6, stk. 2,« til: »§ 6, stk. 3,«.

§ 7. Stk. 3. § 4, stk. 5 og 6, og § 6, stk. 2, gælder også 10. klasse.

7. § 9, stk. 1, nr. 7, ophæves.

8. § 9, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte bestemmelse om, hvilke andre fag og emner end de i stk. 1 nævnte, kommunerne kan tilbyde eleverne på 8. - 10. klassetrin.«.

9. I § 9 indsættes som nye stykker:

»Stk. 5. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, kan fastsætte regler om undervisning efter stk. 1-4.

Stk. 6. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, kan godkende, at der tilbydes eleverne undervisning i andre fag eller emner.«.

Stk. 5 bliver herefter stk. 7.

§ 9. Ud over den undervisning, som skal tilbydes efter §§ 4 og 7, jf. § 8, kan der tilbydes eleverne på 8.-10. klassetrin undervisning i følgende fag og emner:

- 1) maskinskrivning og fotolære,
- 2) drama og filmkundskab,
- 3) geografi og biologi,
- 4) formning, musik, håndarbejde, sløjd og hjemkundskab,
- 5) motorlære og andre værkstedsfag,
- 6) kendskab til uddannelsesforhold og til vilkårene i arbejdslivet, herunder besøg og praktikophold i virksomheder og institutioner,
- 7) datalære.

Stk. 2. Der kan tilbydes eleverne i 10. klasse undervisning i historie og latin.

Stk. 3. Skolen kan endvidere tilbyde alle elever i en klasse på 8.-10. klassetrin, at de i kortere perioder udsendes i praktik i virksomheder og institutioner eller deltager i kursus i andre skoleformer, jf. § 13, stk. 3.

Stk. 4. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, kan fastsætte regler om undervisning og praktik efter stk. 1-3 og kan godkende, at der tilbydes eleverne undervisning i andre praktisk eller kunstnerisk betonedede fag eller emner. For eleverne i 10. klasse kan godkendelsen tillige omfatte undervisning inden for andre fagområder.

Stk. 5. Tilbuddet om undervisning efter stk. 1 og 2 skal for den enkelte elev have mindst samme omfang som tilbuddet efter § 4, stk. 2, og halvdelen af tilbuddet efter § 7, stk. 1.

10. § 11, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Henvielse til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene.«.

§ 11. Stk. 2. Henvielse til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker på grundlag af skolepsykologisk undersøgelse og efter samråd med eleven og forældrene.

11. § 14, stk. 1, affattes således:

»Den ugentlige undervisningstid for eleverne er mindst:

- 1) 15 timer i børnehaveklasse og på 1. og 2. klassetrin.
- 2) 18 timer på 3. klassetrin.
- 3) 20 timer på 4. klassetrin.
- 4) 23 timer på 5. klassetrin.
- 5) 24 timer på 6., 7., 8. og 9. klassetrin.«.

12. I § 14, stk. 3, affattes nr. 1 således:

»1) i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin 5 timer,«.

13. § 14, stk. 5, 4. pkt., ophæves.

14. § 14, stk. 7, ophæves.

Stk. 8 bliver herefter stk. 7.

§ 14. Den ugentlige undervisningstid for eleverne er:

- 1) på 1. klassetrin 15-22 timer,
- 2) på 2. klassetrin 15-23 timer,
- 3) på 3. klassetrin 18-23 timer,
- 4) på 4. klassetrin 20-27 timer,
- 5) på 5. klassetrin 23-29 timer,
- 6) på 6. og 7. klassetrin 24-30 timer og
- 7) på de følgende klassetrin 24-34 timer.

Stk. 2. Det ugentlige timetal for den obligatoriske undervisning på 8. og 9. klassetrin, jf. § 4, stk. 1, og § 6, stk. 2, må ikke overstige 24 timer.

Stk. 3. Den daglige undervisningstid for eleverne må ikke overstige:

- 1) på 1.-3. klassetrin 5 timer,
- 2) på 4. og 5. klassetrin 6 timer,
- 3) på 6. og 7. klassetrin 7 timer og
- 4) på de følgende klassetrin 8 timer.

Stk. 4. I 10. klasse er den ugentlige undervisningstid for den enkelte elev normalt mindst 24 timer.

Stk. 5. Ved fastlæggelsen af undervisningstiden efter stk. 1-4 regnes 45 minutters undervisning lig med 1 time. Den undervisning, der er frivillig for eleverne efter §§ 4, 7 og 9, medregnes. Det samme gælder de timer, der afsættes i henhold til § 6, stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter regler om frikvarterer og spisepauser.

Stk. 6. Reglerne i stk. 1-5 omfatter ikke undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, eller supplerende undervisning efter § 4, stk. 6.

Stk. 7. Børnehaveklassernes mødetid er 3-4 timer daglig inden for sædvanlig skoletid ved skolen.

Stk. 8. Ved årgangsdelte skoler, hvor der undervises efter § 23, stk. 3, skal den ugentlige undervisningstid i de pågældende klasser være mindst 20 timer.

15. § 18 ophæves.

§ 18. Undervisnings- og forskningsministeren kan efter indstilling fra de kommunale skolemyndigheder fravige reglerne i kapitel 2 i det omfang, det er nødvendigt for at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren kan endvidere efter indstilling fra de kommunale skolemyndigheder fravige reglerne i kapitel 2 med henblik på opretholdelsen af små skoler.

16. I § 19, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »specialundervisning«: »og anden specialpædagogisk bistand«, og *stk. 4* ophæves.

Stk. 5 bliver herefter *stk. 4*.

§ 19. Det påhviler kommunen at oprette børnehaveklasser og at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse, herunder specialundervisning, af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jf. § 46. Endvidere påhviler det kommunen at sørge for specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 4. Undervisnings- og forskningsministeren udfærdiger vejledende retningslinier for udarbejdelsen af de i stk. 2 nævnte udbygningsplaner.

17. I § 20 indsættes som *stk. 5* og *6*.

»*Stk. 5.* Undervisning i henhold til § 7, stk. 1, § 8 og § 9 kan være fælles for elever fra flere skoler.

Stk. 6. Undervisning i henhold til § 7, stk. 1, og § 9 kan tilrettelægges i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det ugentlige timetal, der er fastsat i timeplanen, jf. § 39a og § 39e.«.

§ 20. En kommune kan efter overenskomst med staten, private skoler eller andre kommuner henvise elever til undervisning i statsskoler, private skoler eller en anden kommunes skoler. Amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg kommuner kan på tilsvarende måde efter overenskomst med staten, en kommune, private skoler eller med en anden amtskommune henvise elever til specialundervisning af den i § 19, stk. 2, nævnte karakter i statsskoler, i kommunale skoler, i private skoler eller i en anden amtskommunes skoler.

Stk. 2. Overenskomst med private skoler skal godkendes af undervisnings- og forskningsministeren.

Stk. 3. Henvisning til private skoler kan kun ske med forældrenes samtykke, jf. § 46.

Stk. 4. Henvisning til en anden kommunes skoler kan kun omfatte elever på 7.-10. klassetrin og elever, der skal undervises i specialklasser eller specialskoler, samt elever fra kommunens yderdistrikter, der har nærmere til nabokommunens skole.

18. § 22 affattes således:

»§ 22. Ændringer i kommunens skolestruktur som følge af skolenedlæggelse behandles efter bestemmelserne om procedure for vedtagelse af lokalplaner i henhold til lov om kommuneplanlægning.«.

§ 22. Til hver skole hører et skoledistrikt, der kan være større for skolens ældre end for dens yngre klassetrin, jf. dog § 23, stk. 1. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunen kan danne skoledistrikter, der er fælles for flere skoler.

Stk. 2. Undervisning i henhold til § 7, stk. 1, § 8 og § 9 kan være fælles for elever fra flere skoler. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde tillade, at der i en skoles børnehaveklasse optages børn fra flere skoledistrikter.

Stk. 3. Undervisning i henhold til § 7, stk. 1, og § 9 kan tilrettelægges i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det ugentlige timetal.

Stk. 4. Omlægning af distriktsgrænser mellem bestående skoler skal så vidt muligt være uden virkning for børn, der allerede er optaget i skolen, og hvis forældre ønsker, at de skal forblive i samme skole. Dette gælder dog ikke, hvis klassen kan overflyttes samlet.

Stk. 5. Ændringer i kommunens skolestruktur som følge af skolenedlæggelse behandles efter bestemmelserne om procedure for vedtagelse af lokalplaner i henhold til lov om kommuneplanlægning.

19. § 23, stk. 1, affattes således:

»Ved hver selvstændig skole ansættes en leder. Hver skole skal omfatte mindst 3 sammenhængende klassetrin. Børnehaveklasser betragtes herved som yngste klassetrin. Skoler for de 3 eller 4 yngste klassetrin kan henlægges under en anden skoles ledelse, medmindre børnetallet overstiger 100.«

§ 23. Hver skole skal omfatte mindst 3 sammenhængende klassetrin med samme skoledistrikt. Børnehaveklasser betragtes herved som yngste klassetrin. Skoler for de 3 eller 4 yngste klassetrin kan henlægges under en anden skoles ledelse, medmindre børnetallet overstiger 100.

20. I § 25 indsættes efter *stk. 1*, som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Hvis kommunen kan anvise stisystem eller cykelvej, kan kommunalbestyrelsen efter et samlet skøn over barnets alder og skolevejens længde mv. forhøje kilometergrænserne efter *stk. 1*, nr. 1, for eleverne på 4.-10. klassetrin.«

Stk. 2-6 bliver herefter *stk. 3-7*.

21. I § 25, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres »*stk. 1-3*« til: »*stk. 1-4*«.

22. § 25, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, affattes således:

»*Stk. 7.* Bestemmelserne i *stk. 1* omfatter ikke elever, som undervises i en anden skole end distriktsskolen.«

§ 25. Kommunen skal sørge for befordring mellem skolen og hjemmet eller dets nærhed af:

- 1) børn, der har længere skolevej end 2½ km i børnehaveklasser og på 1.-3. klassetrin, 6 km på 4.-6. klassetrin, 7 km på 7.-9. klassetrin og 9 km i 10. klasse, og
- 2) børn, der har kortere skolevej, hvis hensynet til børnenes sikkerhed i trafikken gør det særligt påkrævet. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 2. Kommunen skal endvidere sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever efter regler, der fastsættes af undervisnings- og forskningsministeren.

Stk. 3. Amtskommuner og Københavns og Frederiksberg kommuner skal sørge for befordring til og fra skole af elever, der modtager undervisning af den i § 19, stk. 2, nævnte karakter, efter regler, der fastsættes af undervisnings- og forskningsministeren.

Stk. 4. Bestemmelserne i *stk. 1-3* finder tilsvarende anvendelse på befordring mellem skole og daginstitution eller formidlet dagpleje i henhold til lov om social bistand af elever, der uden for skoletiden er anbragt i daginstitution mv.

Stk. 5. Forpligtelsen til at sørge for befordring efter *stk. 1* kan opfyldes ved at henvise eleverne til offentlige trafikmidler eller ved at godtgøre deres udgifter til egen befordring.

Stk. 6. Bestemmelserne i *stk. 1* omfatter ikke elever, som i medfør af § 19, stk. 5, eller § 36, stk. 4, undervises i en anden skole end deres distriktsskole.

23. § 27, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Der kan ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag.«

§ 27. For at kunne varetage undervisning i grundskolen og i 10. klasse skal den pågældende have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen, jf. dog *stk. 2* og *3*, eller anden læreruddannelse, der er godkendt af undervisnings- og forskningsministeren i denne henseende. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, kan i særlige tilfælde fravige denne bestemmelse.

Stk. 2. Ved skoler, hvor de tjenestemandsansatte lærere eller timelærere ikke kan påtage sig undervisningen i alle skolens fag, kan

der ansættes faglærere med særlig uddannelse.

24. I § 29 ændres »særlig uddannelse« til: »særlige kvalifikationer«.

§ 29. Til at varetage undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, eller andre pædagogiske arbejdsopgaver, som ikke er omfattet af § 27 eller § 28, kan der ansættes personale med særlig uddannelse. Undervisnings- og forskningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, fastsætter nærmere regler herom.

25. I § 33, stk. 2, indsættes efter 2. pkt.:

»Tilsvarende gælder endvidere børn, der modtager undervisning i en døgninstitution under bistandsloven.«.

§ 33. Stk. 2. Børn, der følger undervisningen i en anmeldt friskole, i en godkendt privat grundskole eller gymnasieskole, i en statsskole eller i en kommunal eller amtskommunal gymnasieskole, eller som modtager hjemmeundervisning efter reglerne i kapitel 5 i lov om friskoler og private grundskoler mv., skal ikke deltage i folkeskolens undervisning. Det samme gælder elever, som efter at have gennemgået 7. klassetrin deltager i kurser på en godkendt efterskole eller husholdningsskole eller på en ungdomskostskole, eller som er optaget på et anerkendt kursus, hvis undervisning svarer til folkeskolens. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter regler for, i hvilket omfang undervisningspligten hermed kan anses for opfyldt ud over kursustiden.

26. § 36 affattes således:

»§ 36. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jf. § 46, indskrives i en skole fra begyndelsen af det kalenderår, hvor det fylder 5 år.

Stk. 2. Forældrene har krav på, at deres barn optages i skolen i det distrikt, hvor barnet bor eller opholder sig, jf. stk. 3. Forældrene har endvidere krav på, at barnet optages i en skole uden for distriktet, hvis den pågældende skole erklærer sig villig til at optage barnet, og hvis det kan ske inden for de overordnede økonomiske retningslinier, der er lagt af kommunalbestyrelsen. Det samme gælder, hvis forældrene fremsætter ønske om skoleskift under skoleforløbet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastlægger kommunens opdeling i skoledistrikter og kan

træffe beslutning om, hvor mange klasser, der kan oprettes ved de enkelte skoler. Kommunalbestyrelsen beslutter, om forældrene frit skal kunne vælge mellem kommunens skoler eller om skoledistriktsinddelingen skal være grundlaget for fordelingen af børnene. Kommunalbestyrelsen fastlægger eventuelle andre nærmere retningslinier for fordeling af børnene.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen har besluttet, at forældrene frit skal kunne vælge mellem kommunens skoler, og det ikke er muligt at opfylde alle ønsker om optagelse på en bestemt skole, skal nærmestboende børn optages først.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodning om optagelse skal indgives inden en vis frist.«.

§ 36. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jf. § 46, indskrives i en skole fra begyndelsen af det kalenderår, hvor det fylder 5 år. Barnet indskrives i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at anmodning om indskrivning skal indgives inden en vis frist.

Stk. 3. Optagelse i folkeskolen finder sted ved skoleårets begyndelse. I tilfælde af sygdom eller under andre særlige omstændigheder kan optagelse ske i skoleårets løb.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at et barn optages eller forbliver i en anden skole end dets distriktsskole. Tilladelsen skal så vidt muligt gives, hvis barnet har søskende i samme skole.

Stk. 5. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler om indskrivning og udskrivning af undervisningspligtige børn.

27. I § 37, stk. 1, udgår: », jf. § 34, stk. 2«.

§ 37. Et barn skal efter forældrenes anmodning, jf. § 46, optages i en børnehaveklasse i det kalenderår, hvor barnet fylder 6 år, eller senere, jf. § 34, stk. 2.

28. § 39c, stk. 3, 3. pkt. affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, om eleverne skal have stemmeret, herunder om stemmeretten skal begrænses til særlige sager.«.

§ 39c. Stk. 3. Forældrerepræsentanterne har stemmeret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at repræsentanterne for lærerne og de øvri-

ge medarbejdere også skal have stemmeret. Endvidere kan kommunalbestyrelsen beslutte, at eleverne skal have stemmeret. Forældrerepræsentanterne skal altid udgøre flertallet af de stemmeberettigede medlemmer.

29. I § 39c indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.«

§ 39c. Ved hvad selvstændig skole oprettes en skolebestyrelse, der består af:

- 1) 5 eller 7 repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jf. dog § 39 d, stk. 1. Antallet af forældrerepræsentanter skal være 7, hvis medarbejderrepræsentanterne tillægges stemmeret. Antallet af forældrerepræsentanter skal ligeledes være 7, hvis skolen omfatter en specialklasserække, og forældrerepræsentation for denne skal udgøre mindst 1.
- 2) 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere valgt af og blandt skolens medarbejdere.
- 3) 2 repræsentanter for elever valgt af og blandt skolens elever.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning fra skolebestyrelsen bestemme, at et af dens medlemmer deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 3. Forældrerepræsentanterne har stemmeret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at repræsentanterne for lærerne og de øvrige medarbejdere også skal have stemmeret. Endvidere kan kommunalbestyrelsen beslutte, at eleverne skal have stemmeret. Forældrerepræsentanterne skal altid udgøre flertallet af de stemmeberettigede medlemmer.

Stk. 4. Formanden for skolebestyrelsen udpeges blandt forældrerepræsentanterne.

Stk. 5. Skolens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 6. Forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år. Personer, der er ansat ved skolen, kan ikke være forældrevalgte medlemmer af skolebestyrelsen.

30. Efter § 39i i kapitel 5b indsættes:

»§ 39j. Bestemmelserne i §§ 39f og 30g finder tilsvarende anvendelse ved de amtskommunale folkeskoler.«

31. I § 42 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Betaling efter stk. 2 kan inddrives efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter.«

§ 42. Kommunen kan kræve betaling af forældrene for elever, som deltager i undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3.

Stk. 2. Kommunen opkræver betaling af forældre til børn, der er optaget i skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 4.

32. § 46a affattes således:

»§ 46a. Undervisnings- og forskningsministeren kan fravige lovens bestemmelser, bortset fra bestemmelserne i kapitel 1 og kapitel 4, i det omfang, det anses for påkrævet for at fremme forsøgsvirksomhed eller pædagogisk udviklingsarbejde eller for at bevare små skoler.«

§ 46a. Undervisnings- og forskningsministeren kan tillade, at en skoles ledelsesform som en forsøgsrække afviser fra bestemmelserne i denne lov. Forslag herom udarbejdes af skolebestyrelsen og indsendes til kommunalbestyrelsen.

33. § 47 ophæves.

§ 47. Undervisnings- og forskningsministeren kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved gennemførelse af skolebyggeri.

34. § 47a ophæves.

§ 47a. I folketingsåret 1989-90 fremsætter undervisnings- og forskningsministeren forslag om revision af lovens regler om skolefritidsordninger.

35. § 48a ophæves.

§ 48a. § 9, stk. 1, nr. 7, har kun gyldighed indtil 31. juli 1990.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. august 1990, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Undervisnings- og forskningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 13.

Stk. 3. Godkendte frikommuneregulativer, som fraviger de bestemmelser, der er ændret ved denne lov, bevarer deres gyldighed.